

Ett säkrare, grönare, friare Norden

Program för Sveriges ordförandeskap
i Nordiska ministerrådet 2024

Innehåll

Ett säkrare, grönare, friare Norden	3
Introduktion	5
Ett integrerat Norden utan gränshinder	6
Ett grönt Norden	8
Ett konkurrenskraftigt Norden	11
Ett socialt hållbart Norden	14
Om detta program	19

Den här publikationen finns även som en webbtillgänglig online-version: <https://pub.norden.org/politiknord2023-730>

Ett säkrare, grönare, friare Norden

Inledningsord från statsministern och samarbetsministern

Rysslands brutala och illegala aggression mot Ukraina innebär att Norden och Europa befinner sig i det allvarligaste säkerhetspolitiska läget på mycket länge. Vårt samarbete och vårt gemensamma försvar av demokratin och alla människors rätt att leva i fred och frihet är därför viktigare än någonsin.

Våra länder delar en grundläggande värdegemenskap, en stark demokratisk tradition och gemensam historia. På denna grund har vi utvecklat former för att gemensamt möta inte bara säkerhetspolitiska kriser och utmaningar, utan också gemensamt ta oss an frågor om klimat och miljö, energi, brottsbekämpning, civil krisberedskap och mycket annat. Sverige går in i detta ordförandeskap med en fast övertygelse om att ett allt närmare nordiskt samarbete är avgörande för våra länders gemensamma välbefinnande och resiliens. Det är genom att stå tillsammans som vi blir starkare och tryggare.

Visionen om att Norden ska vara världens mest integrerade och hållbara region 2030 kommer att vara vägledande för det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet. Vi kommer att fortsätta arbetet för att Norden ska vara ledande i den gröna omställningen och en globalt konkurrenskraftig och socialt hållbar region, i linje med de strategiska prioriteringar som vi gemensamt slagit fast.

Det nordiska samarbetet är en tillväxtmotor. Vi är på många sätt en av världens mest konkurrenskraftiga regioner. Faktum är att som helhet utgör Norden världens tolfte största ekonomi och skulle kunna ingå i G20. Här finns världsledande företag inom industri och gröna tekniker, mobilitet, digitalisering och forskning och utveckling. Det finns mycket att vara stolta över. Samtidigt är vår ekonomiska styrka och ställning inte en konstant. Att fortsätta underlätta för företag och människor att verka över gränserna är avgörande.

Under ordförandeskapet kommer vi att särskilt fokusera på åtgärder för ökad mobilitet över gränser och integration. I detta sammanhang kommer vi att

särskilt uppmärksamma att den nordiska gemensamma arbetsmarknaden under 70 år har tjänat våra länder väl och bidragit till vårt gemensamma välstånd.

Under året är Sverige också ordförande i de informella nordiska och nordisk-baltiska utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetena. Det nordisk-baltiska samarbetet blir allt viktigare. Inom ramen för det kommer ett fortsatt starkt stöd till Ukraina och deras frihetskamp att vara en prioriterad fråga. Som fria demokratier är det vår skyldighet och plikt att stödja dem som slåss för samma rätt, och i förlängningen för försvaret av vår.

Vi ser fram emot samarbetet 2024!

Statsminister Ulf Kristersson och samarbetsminister Jessika Roswall.

Introduktion

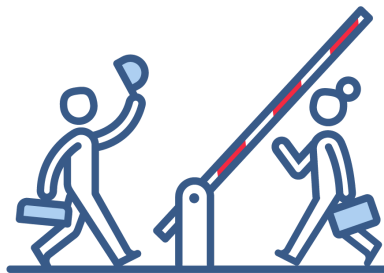
Visionen att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region 2030 är vägledande för Nordiska ministerrådets verksamhet. Under året kommer en ny gemensam handlingsplan (2025–2030) för visionsarbetet för Nordiska ministerrådet att antas, baserat på de program för alla samarbetsområden som kommer att beslutas av ansvarigt ministerråd under 2024. Det svenska ordförandeskapet kommer att arbeta aktivt för att handlingsplanen ska visa vägen för hur ministerrådet med tydliga mål och prioriteringar, effektiva arbetsmetoder och åtgärder som ger tydlig nordisk nytta kan bidra till att förverkliga visionen.

Ordförandeskapet kommer att verka för att ministerrådets verksamhet även fortsättningsvis beaktar de tvärgående perspektiven hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv. Sverige kommer också att fortsätta arbeta för att stärka dialogen med det civila samhället som är av central betydelse för det nordiska samarbetet.

Ett integrerat Norden utan gränshinder

Det ska vara enkelt att leva, studera, arbeta och driva företag i hela Norden och över gränserna.

Det ska vara enkelt att leva, studera, arbeta och driva företag i hela Norden och över gränserna. Den nordiska arbetsmarknaden är på många sätt välintegrerad – att arbeta på andra sidan gränsen är för många människor naturligt. Samtidigt ligger Norden under det europeiska snittet vad gäller just gränspendling. För att vi gemensamt ska leva upp till vår målsättning och ta tillvara den potential som en fullt ut integrerad region erbjuder behöver vi öka takten i arbetet med att undanröja gränshinder, inte minst utifrån utmaningarna under och efter pandemin.

Under 2024 kommer det svenska ordförandeskapet därför aktivt arbeta för detta i berörda ministerrådskonstellationer och i Gränshinderrådet. Gränshinderrådets mandat löper ut under året och när ett nytt mandat tas fram kommer ordförandeskapet ta initiativ till att göra dess arbete och samarbetet med

relevanta aktörer mer effektivt, bland annat genom en tydligare förankring hos Nordiska ministerrådet och i de nationella regeringarna.

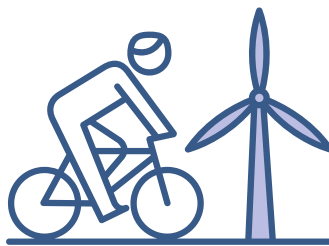
De nordiska myndigheterna uppmanas samtidigt att på alla områden beakta lösningar som främjar ett än mer integrerat Norden. Områden av stor betydelse för enskildas möjligheter att leva och arbeta utan hinder av nationsgränser bör speciellt prioriteras, såsom digitala möjligheter att kontakta myndigheter i andra länder än bosättningslandet. För att underlätta beslutsfattandet kommer ordförandeskapet att prioritera framtagandet av gränsregional statistik.

Ett integrerat Norden där det är lätt att bo, arbeta och studera över gränserna var en bärande tanke redan när överenskommelsen om en gemensam nordisk arbetsmarknad undertecknades den 22 maj 1954. Under det svenska ordförandeskapet kommer **70 år av en gemensam nordisk arbetsmarknad** att uppmärksammas. Ljuset kommer att riktas mot vad den gemensamma arbetsmarknaden har betytt för Norden, men framför allt på vad som behöver vidareutvecklas för att säkerställa ökad gränsöverskridande arbetskraftsmobilitet samt ta itu med gemensamma utmaningar som kompetensbrist och matchning.

De offentliga arbetsförmedlingarnas roll i den gemensamma arbetsmarknaden har förändrats. Med anledning av att det pågår ett **reformarbete av de offentliga arbetsförmedlingarna** i flera av de nordiska länderna och att den **digitala utvecklingen leder till ett förändrat förmedlingsarbete** kommer fokus också att ligga på erfarenhetsutbyte kring reformarbetet samt potentiellt samarbete i de nya strukturerna, särskilt i frågor som rör kompetensförsörjning.

Ett grönt Norden

Norden ska fortsätta vara föregångare i en konkurrenskraftig och innovationsdriven omställning både på hemmaplan och genom att främja nordiska gröna lösningar i resten av världen.

Klimatomställningen utgör en av vår tids stora utmaningar, men omställningen till en klimatneutral cirkulär ekonomi skapar också möjligheter om vi förvaltar och brukar naturens resurser väl. **Norden ska fortsätta vara föregångare i en konkurrenskraftig och innovationsdriven omställning både på hemmaplan och genom att främja nordiska gröna lösningar i resten av världen.** Samarbete och erfarenhetsutbyte, inklusive om metoder och verktyg, inom det nordiska näringslivet, på lokal och nationell nivå, kan stödja arbetet för minskade klimatutsläpp och genomförandet av klimatanpassningsåtgärder och samtidigt stärka vår gemensamma konkurrenskraft.

Klimat- och miljöfrågor är globala angelägenheter och därför ska de nordiska länderna också **fortsatt vara en stark och tydlig röst för att främja effektiva lösningar i internationella miljö- och klimatförhandlingar.** Under 2024 ska ett nytt globalt avtal mot plastföroreningar antas och de nordiska länderna har en ledande roll. Ökat nordiskt samarbete inom ramen för det nya ramverket för

biologisk mångfald och samarbete om naturbaserade lösningar och att förebygga och bekämpa spridningen av invasiva arter i Norden kommer att prioriteras. Därtill har de nordiska länderna sedan många år ett framgångsrikt samarbete för att minimera riskerna för människa och miljö orsakade av kemikalier i Norden, inom EU och internationellt, vilket kommer att uppmärksammas.

Omställningen av transportsektorn är central för ett konkurrenskraftigt Norden och för att de nordiska länderna ska kunna nå sina klimat- och miljömål. Ett fortsatt fokus på att effektivisera, elektrifiera och digitalisera transportsystemet prioriteras därför under ordförandeskapet. I [Fredrikstad-deklarationen](#) från november 2022 åtog sig de nordiska transportministrarna att stärka samarbetet för att främja innovativa lösningar inom teknologier med inga eller låga utsläpp. Det svenska ordförandeskapet kommer i linje med detta bland annat verka för att studier på nordisk nivå tas fram vad gäller förutsättningarna för en ändamålsenlig integration av elfordon som en delaktig komponent i elnätet i Norden samt hur de nordiska länderna kan främja hållbara landtransporter till och från hamnarna för att förstärka arbetet med de gröna sjöfartskorridorerna. Slutförandet av visionsprojekten om accelererad elektrifiering och hållbara nordiska godstransporter kommer också att uppmärksammas.

Landsbyggs-, kustbyggs- och stadsutveckling har betydelse för såväl näringslivets utveckling och konkurrenskraft som för människors livskvalitet. De senaste årens samhällsutveckling har lett till snabba förändringar avseende ekonomiska, demografiska och sociala förhållanden. Nya industrisatsningar som drivs av den gröna omställningen innebär såväl möjligheter som utmaningar som påverkar hela samhället och naturmiljön. Det är viktigt med god samordning av planeringen av bland annat infrastruktur, bostadsbyggande och kompetensförsörjning samt tillgång till både kommersiell och offentlig service, vård, omsorg och kultur. Genom ökat erfarenhetsutbyte kan vi skapa socialt och miljömässigt hållbar utveckling av våra nordiska samhällen.

En **ökad fossilfri elproduktion** krävs för att möjliggöra den omfattande elektrifieringen som är en nyckel i klimatomställningen. I Norden pågår arbete för att få ny fossilfri elproduktion på plats i form av land- och havsbaserad vindkraft, solkraft samt kärnkraft. Det är viktigt att vi tar vara på och söker samverkanslösningar mellan intressen som har anspråk i samma områden. Det nordiska samarbetet på **elmarknaden** är unikt i världen. Förutom att

elmarknadssamarbetet är ett av världens mest integrerade regionala samarbeten är Norden också världsledande på hållbar och fossilfri energi och klimatsmarta lösningar. Samtidigt finns ett behov av att vidareutveckla den nordiska elmarknaden, både för att minska klimatpåverkan och för att bryta beroendet av rysk fossil energi i Europa. Detta kommer att utgöra en prioritet och uppmärksammas särskilt under det svenska ordförandeskapet.

För att uppnå visionen om ett grönt Norden är det nödvändigt att fortsätta **främja en hållbar konkurrenskraftig användning av naturresurser och genetiska resurser**. De biobaserade näringarnas utveckling och produktion inom fiske och vattenbruk, jordbruk, livsmedel och skogsbruk är avgörande för den gröna omställningen, sysselsättning, vår livsmedelsförsörjning och beredskap, liksom öppna landskap och attraktiva landsbygdsområden. Norden är för omställningen beroende av att de biobaserade industrierna behåller sin höga innovationstakt. För att ta till vara denna i de nordiska länderna kommer arbetet på detta område fokusera på mer operativa aktiviteter med inriktning på kunskapshöjande insatser samtidigt som traditionella brukningsmetoder för jord, skog och fiske integreras och beaktas. Under ordförandeskapet kommer arbetet med att utveckla mer tvärgående insatser att fortsätta. Inom jordbruksområdet kommer fokus fortsatt ligga på klimat, kolinlagring och en långsiktig lönsam och konkurrenskraftig produktion. Fiskerisamarbetet kommer att fokusera på att fördjupa arbetet kring hållbar produktion av blå livsmedel samt på att identifiera positiva synergier för fiskerinäringarnas samexistens med andra intressen i havet. På skogsområdet är frågor om resiliens, beredskapsfrågor, markanvändning, klimatförändringar och digitalisering aktuella.

Ett konkurrenskraftigt Norden

Nordens globala konkurrenskraft är avgörande bland annat för att vårt näringsliv ska utvecklas och för att trygga vårt framtida välbefinnande.

Som region räknat hör Norden till de större i världen. Vår globala konkurrenskraft är avgörande inte bara för att vårt näringsliv ska utvecklas, utan också för att trygga vårt framtida välbefinnande. Det hör till det nordiska samarbetets kärnuppgifter att gemensamt säkerställa bättre kompetensförsörjning och skapa bästa möjliga förutsättningar för människor och företag att verka över gränserna.

Om våra länder ska klara oss i den globala konkurrensen behövs högkvalitativa och likvärdiga **utbildningssystem** med tydlig koppling till de kunskaper som efterfrågas på arbetsmarknaden, inte minst naturvetenskap, teknologi, ingenjörsvetenskap och matematik. Inom samarbetsområdet utbildning och forskning kommer därför STEM (*Science, Technology, Engineering and Mathematics*) att vara ett övergripande tema för det svenska ordförandeskapet, liksom vikten av nordisk forskningsinfrastruktur och tvärvetenskaplig forskning

inom bland andra områdena Arktis, hälsa och välfärd.

Ökad och hållbar säker tillgång till innovationskritiska metaller och mineral utgör en förutsättning för den gröna omställningen och stärker näringslivets konkurrenskraft och Nordens beredskapsförmåga. Mineral och metaller har blivit allt viktigare i takt med att våra samhällen elektrifieras. De nordiska länderna har världsunika potentiella tillgångar till ett flertal av de metaller som används i ny teknik, möjligheter att utvinna dessa på ett hållbart sätt, liksom en stark tradition av att stå upp för hållbarhet och mänskliga rättigheter. Det svenska ordförandeskapet kommer därför att prioritera fortsatt arbete på detta område tillsammans med Nordic Innovation.

En utveckling av den nordiska bioekonomin och hållbara livsmedelssystem har strategisk betydelse och det finns ett stort mervärde av nordiskt samarbete. En starkare livsmedelskedja, produktion och vidareförädling av bioråvara ger bättre förutsättningar för fler jobb, stärkt resiliens och ökad hållbar tillväxt som bidrar till att hela Norden stärks. Utmaningarna i hållbarhetsarbetet är till stor del globala, men lösningarna företrädesvis lokala. Under det svenska ordförandeskapet kommer frågan om behovet av att uppdatera det nordiska bioekonomiprogrammet att uppmärksammas. Frågan om beredskap inom livsmedel- och dricksvattenförsörjning kommer särskilt att uppmärksammas för att diskutera lärdomar, framgångsfaktorer och hur vi i Norden kan utveckla samarbete i beredskapsfrågor.

Olikheter i byggregler mellan de nordiska länderna gör det svårt för företag som är verksamma i ett land att röra sig över gränserna. Ökat samarbete inom nya regel- och utvecklingsområden bidrar till att minska gränshindersproblemen inom området och till att öka den nordiska marknadens konkurrenskraft. Det svenska ordförandeskapet avser därför att stärka samarbetet, genom ett ökat utbyte kring genomförandet av nya och ändrade relevanta EU-regelverk.

Den höga nivån av **digital mognad** vad gäller kompetens och uppkoppling i den nordisk-baltiska regionen är en konkurrensfördel med ytterligare stor potential. En ökad användning av data, ny teknik och 5G är grundläggande för att kunna dra nytta av digitaliseringens möjligheter i den privata sektorn samt i vård och omsorg och samtidigt främja en grön digital omställning.

En väl fungerande digital infrastruktur är även av största vikt för ett fungerande samhälle. De nordiska länderna är beroende av internationella sjökablar för

kommunikation med omvärlden och i praktiken även för att **säkra de nationella behoven av elektronisk kommunikation**. Det geopolitiska läget gör att säker global kommunikation är av stor vikt för det nordiska samarbetet, EU och internationellt. Norden är en knutpunkt som har potentialen att genom en arktisk rutt binda samman Norden och EU med omvärlden. Det svenska ordförandeskapet kommer att uppmärksamma behovet av nordisk samsyn och samarbete för att främja pågående initiativ med målet att säkra global redundant uppkoppling.

Under ordförandeskapet kommer Sverige även driva på arbetet med att minska det digitala utanförskapet när det gäller e-legitimering. Vidare kommer arbetet fortsätta med att på nordisk-baltisk nivå bygga en infrastruktur för de nordiska och europeiska digitala identitetsplånböckerna, som möjliggör ett säkert utbyte av så kallade attesterade attribut som till exempel betyg och folkbokföring.

Att tillvarata den snabba teknikutvecklingen och den omfattande digitaliseringen av samhället är avgörande för vår konkurrenskraft. Samtidigt finns också utmaningar. Det stora inflytande och därmed ansvar över utvecklingen som stora techföretag har utgör en viktig aspekt. Det svenska ordförandeskapet kommer därför att fortsätta arbetet med att föra samman relevanta aktörer för diskussioner om fysisk och **digital infrastruktur** samt om hur vi värnar ett tryggt, säkert och öppet demokratiskt samtal.

Satsningen på en gemensam nordisk paviljong vid världsutställningen i Osaka (Expo 2025) ger en unik möjlighet att främja ett innovativt och konkurrenskraftigt Norden, hållbara nordiska lösningar och nordiska värderingar. Under året kommer förberedelsearbetet intensifieras med målsättningen att skapa en inbjudande paviljong som bidrar till effektivt främjande av de nordiska länderna.

Under ordförandeskapet kommer Nordic Economic Policy Review (NEPR) att utgöra ett viktigt diskussionsforum och en plattform för att skapa nordisk samsyn runt gemensamma policyutmaningar. Fokus kommer särskilt att ligga på finanspolitik i tider av makroekonomisk osäkerhet.

Ett socialt hållbart Norden

Ett socialt hållbart Norden innebär bland annat att medborgare känner sig trygga och att samhällets motståndskraft är starkt.

För att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region behöver människor och företag uppleva det som enkelt att förflytta sig och verka över gränserna.

Ett socialt hållbart samhälle innebär också att medborgare känner sig trygga och att **samhällets motståndskraft mot allvarlig brottslighet** av olika slag är starkt. Det svenska ordförandeskapet kommer därför att särskilt fokusera på samarbete samt kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan de nordiska länderna rörande organiserad brottslighet, välfärdsbrottslighet, våldsbejakande extremism och terrorism samt överföring av straffverkställighet. Detta kan till exempel innefatta frågor om korruption och annan otillåten påverkan från aktörer och grupperingar inom den organiserade brottsligheten, människohandel samt brottsförebyggande åtgärder riktade mot att förhindra att barn och unga dras in i gängkriminalitet.

Genom att dela insikter och erfarenheter om hur allvarlig brottslighet av detta slag kan förebyggas och hanteras kan arbetet utvecklas utifrån bästa möjliga

kunskap. Ett exempel är den **illegala avfallshanteringen**, där stora ekonomiska förtjänster i kombination med låg upptäcktsrisk ligger bakom. En jämförande studie av förutsättningarna för att förebygga och bekämpa avfallsbrottslighet i de nordiska länderna föreslås.

Ett socialt hållbart Norden förutsätter också likvärdiga forsknings- och utbildningssystem av hög kvalitet, en gemensam arbetsmarknad, ett livskraftigt kulturliv, satsningar på språk och ungas engagemang och delaktighet. Det nordiska civilsamhället är en bärande kraft för ett socialt hållbart Norden.

Det svenska ordförandeskapet kommer därtill att fokusera på insatser som **främjar en god och jämlik hälsa för alla som bor i Norden** och genom exempelvis delaktighet i idrotts- och föreningsliv, statligt fritidskort, att få fysisk aktivitet på recept och ett utvecklat arbete för att bryta och förebygga ofrivillig ensamhet och isolering. En konferens på temat kommer att arrangeras.

Med en **åldrande befolkning och avfolkade områden i hela Norden innebär digitalisering och distanslösningar nya möjligheter** för den nordiska välfärdsmodellen. Frågor om digitalt utanförskap, tillgänglighet och deltagande i den digitala transformationen är gemensamma utmaningar i hela Norden, som vi behöver ta oss an tillsammans.

Det svenska ordförandeskapet kommer att uppmärksamma insatser för **vård och omsorg på distans**. Sverige ska även verka för att fortsätta stärka det nordiska samarbetet kring beredskap inom vård och omsorg.

Antimikrobiell resistens är ett globalt folkhälsoproblem som ökar med oroväckande hastighet. Det svenska ordförandeskapet ska verka för att stärka samarbetet i Norden inom detta område. En konferens ska hållas för att ta vidare resultatet av arbetet med antimikrobiell resistens under det svenska ordförandeskapet i EU 2023.

Inom **arbetsmarknadsområdet** kommer fokus bland annat att ligga på kompetensförsörjning och livslångt lärande för kvinnor och män. Målsättningen är att få ett mer samlat grepp om dessa frågor för att öka kunskapen samt att säkerställa inkluderande gröna jobb och utbildningsmöjligheter. En annan prioriterad fråga är ekonomisk jämställdhet och arbete för att motverka den könsuppdelade arbetsmarknaden.

Inom det nordiska **integrationssamarbetet** kommer det att vara fokus på

arbetsmarknads-etablering där samlad nordisk kunskap om validering och bedömning av utländsk kompetens, digitala möjligheter och hur utrikes födda kvinnors och mäns föräldraskap påverkar möjligheterna att etablera sig på arbetsmarknaden särskilt lyfts fram.

Samarbete kring **forskning, utbildning och språk** utgör viktiga redskap för att möta nationella och internationella utmaningar. Mandatet för nätverket för demokrati, inkludering och sammanhållning (DIS) avslutas under det svenska ordförandeskapet och en konferens om demokrati i skolan, med fokus mot antisemitism, kommer därför att ordnas. Det svenska ordförandeskapet kommer också att satsa på erfarenhetsutbyte kring hur vi utvecklar och stärker likvärdiga och inkluderande utbildningssystem av hög kvalitet. Kopplat till matematik och kunskapsresultat i skolan kommer resultaten i PISA uppmärksammas på nordisk nivå under ordförandeskapet.

Det svenska ordförandeskapet kommer även gemensamt genom utbildnings- och kultursektorerna att satsa på aktiviteter som främjar **Norden som en läsande region**. Arbetet med att revidera deklARATIONEN om nordisk språkpolitik är i sin slutfas och ambitionen är därför att en ny nordisk språkdeklaration kommer att färdigställas under det svenska ordförandeskapet.

Kulturen utgör en av hörnstenarna i den gemenskap som binder samman de nordiska länderna. Ett inkluderande nordiskt kulturliv främjar demokrati, mångfald och livskvalitet. De senaste årens utmaningar med pandemi och det allvarliga säkerhetsläget är gemensamma för de nordiska länderna och för det nordiska kultursamarbetet. Därför avser det svenska ordförandeskapet att bidra till en diskussion och erfarenhetsutbyte om beredskapsfrågor rörande kultur- och mediesektorn, till exempel när det gäller möjligheterna att **stärka skyddet för kulturarv i händelse av kris eller krig**.

Nordiska ministerrådet har sedan lång tid ett samarbete med de **baltiska länderna**. Det finns en stor potential i ett utökat samarbete som innefattar bland annat utbildning och forskning, kultur, hälsoberedskap, läkemedelssamarbete, delande av hälsodata och digitalisering av myndigheter i stort, kunskap om en åldrande befolkning samt demenssjukdomar, socialförsäkringarnas hållbarhet och statistikkommittéernas arbete, cybersäkerhet samt arbetslivskriminalitet. Under det svenska ordförandeskapet kommer möjligheterna till ett intensifierat nordiskt-baltiskt samarbete på olika områden att tas vidare.

De nordiska länderna måste, som en del av krisberedskapen, stå bättre rustade i fråga om **vaccinproduktion**. Baserat på den kartläggning som gjorts av nordisk kapacitet och potential för nordiskt samarbete inom utveckling och produktion av vaccin kommer det svenska ordförandeskapet att fortsätta arbetet med att finna det mest ändamålsenliga sättet för nordiskt samarbete på området.

Inom jämställdhets- och hbtqi-sektorn kommer det **nordiska arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck** att lyftas fram. Ett långsiktigt och strategiskt mål är att stärka och utveckla det nordiska arbetet, bland annat genom ökad kunskap om hur de nordiska länderna och de självstyrande områdena arbetar med hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive arbete med hbtqi-personer.

Det svenska ordförandeskapet kommer också fortsatt synliggöra och främja en nordisk röst mot det växande motståndet mot jämställdhet och **hbtqi-personers lika rättigheter** i olika internationella sammanhang.

Vår vision 2030

Ett **konkurrenskraftigt** Norden

Tillsammans ska vi främja grön tillväxt i Norden baserad på kunskap, innovation, mobilitet och digital integration.

Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region

Ett **grönt** Norden

Tillsammans ska vi främja en grön omställning av våra samhällen och arbeta för koldioxidneutralitet och en hållbar cirkulär och biobaserad ekonomi.

Ett **socialt hållbart** Norden

Tillsammans ska vi främja en inkluderande, jämställd och sammanhängande region med gemensamma värderingar och stärkt kulturutbyte och välfärd.

Om detta program

Ett säkrare, grönnare, friare Norden

PolitikNord 2023:730

ISBN 978-92-893-7685-3 PDF

ISBN 978-92-893-7686-0 ONLINE

<http://dx.doi.org/10.6027/politiknord2023-730>

© Nordiska ministerrådet 2023

Publicerad: 31.10.2023

Foto på framsidan: Per-Pixel Petersson/imagebank.sweden.se

Foto på övriga sidor: imagebank.sweden.se

Introduktion: Emelie Asplund, Cecilia Larsson Lantz, Simon Paulin

Ett integrerat Norden utan gränshinder: Maskot, Faramarz Gosheh, Tina Axelsson

Ett grönt Norden: Asaf Kliger, Sofia Sabel, Henrik Trygg

Ett konkurrenskraftigt Norden: Plattform, Jann Lipka, Jan-Olof Yxell

Ett socialt hållbart Norden: Scandinav, City of Stockholm, Melker Dahlstrand

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och en viktig del av europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill stärka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Nordiska ministerrådet

Nordens Hus

Ved Stranden 18

DK-1061 Köpenhamn

pub@norden.org

Läs flera nordiska publikationer: www.norden.org/sv/publikationer